

Svanemerking av
Vaskehaller for transportmidler

Versjon 3.7 • 23. oktober 2013 - 30. juni 2025

Innhold

Hva er en Svanemerket vaskehall for transportmidler?	4
Hvorfor velge Svanemerking?	4
Hva kan Svanemerkes?	4
Hvordan søker man?	6
1 Miljøkrav	8
1.1 Utforming av vaskeanlegget	8
1.2 Vannforbruk og utslipp	9
1.3 Kjemikalier	11
1.4 Energi	17
1.5 Spesialkrav og egenkontroll	18
1.6 Summering av poeng	19
2 Miljøledelse inklusive myndighetskrav	20
Regler for Svanemerking av tjenester	23
Etterkontroll	23
Kriterienes versjonshistorikk	23
Nye kriterier	24

Bilag 1	Samordning mellom leverandører til vaskeanlegget (O1)
Bilag 2	Rapport ved førstegangskontroll (O5)
Bilag 3	Oversikt over kjemikalier (O8)
Bilag 4	Erklæring for bilpleiemidler som ikke er Svanemerket (O8)
Bilag 5	Erklæring for tømning av slam (O26)
Bilag 6	Forklaringer, analyser og kontroll
Bilag 7	Markedsføring av Svanemerkede vaskehaller for transportmidler
Bilag 8	Erklæringer råvareleverandør/produsent
Bilag 9	Erklæringer fra parfymeprodusent/leverandør
Bilag 10	VOC stoffers POCP (O22)
Bilag 11	Erklæringer fra leverandør av vannrensekjemikalier (O9)

Adresser

Nordisk ministerråd besluttet i 1989 å innføre en frivillig offisiell miljømerking, Svanemerket. Nedenstående organisasjoner/foretak har ansvaret for det offisielle miljømerket Svanemerket, tildelt av respektive lands regjering. For mer informasjon se nettsidene:

Danmark

Miljømærkning Danmark
info@ecolabel.dk
www.svanemaerket.dk

Finland

Miljömärkning Finland
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Island

Norræn Umhverfismerking á Íslandi
svanurinn@ust.is
www.svanurinn.is

Norge

Miljømerking Norge
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige

Miljömärkning Sverige AB
info@svanen.se
www.svanen.se

Dette dokument kan bare kopieres i sin helhet og uten noen form for endring.

Sitat kan benyttes hvis opphavsmannen Nordisk Miljømerking nevnes.

Hva er en Svanemerket vaskehall for transportmidler?

I en Svanemerket vaskehall fokuseres det på den miljøpåvirkningen vask av transportmidler gir.

Kravene til en Svanemerket vaskehall for transportmidler stimulerer til en utvikling mot ressursbesparende og effektive vaskehaller uten miljøforstyrrende utslipp til luft, jord og vann. De viktigste fokusområdene i kriteriene er:

- Vaskeanleggets utforming og renselanlegg dimensjonert etter behov
- Redusere utslipp og vannforbruk
- Krav til kjemikalier
- Utslippskontroll og avfallshåndtering
- Miljøledelse inkludert rutiner for drift og vedlikehold.

Hvorfor velge Svanemerking?

Vaskehaller for transportmidler påvirker miljøet gjennom stort forbruk av vann og kjemikalier, samt gjennom utslipp av forurenset vaskevann. Vaskevann fra vaskehaller for transportmidler består blant annet av metaller og organiske stoffer som påvirker vannresipienter, prosesser og slamkvalitet negativt. Forbruket av vann er spesielt stort i vaskeanlegg som ikke resirkulerer vann.

Utslipp av metaller, olje og organiske stoffer per vask varierer mye mellom de ulike vaskeanleggene. En stor del av forurensningene kommer fra smusset som vaskes bort fra transportmidlene. Gjennom å velge egnede rengjøringskjemikalier og tilpasse renseteknikken til vaskemetoden, kan utslippene av uønskede kjemikalier, metaller og organiske stoffer begrenses betydelig. Dette forutsetter riktignok at virksomheten har gode rutiner for drift og vedlikehold av vaskeanlegget.

Kravene til en Svanemerket vaskehall for transportmidler stimulerer til en utvikling mot ressursbesparende og effektive vaskehaller uten miljøforstyrrende utslipp til luft, mark og vann.

Hva kan Svanemerkes?

Vaskeanlegg for personbiler, busser, lastebiler*, tog og andre sporgående transportmidler kan Svanemerkes.

Vaskeanleggene skal være automatiske og/eller manuelle, forprogrammerte anlegg.

Vaskeanlegg for containere og servicevirksomhet som rekondisjonering og reparasjoner omfattes ikke av kriteriene. Graffitivask omfattes heller ikke av kriteriene.

Lisensinnehaveren til en Svanemerket vaskehall for transportmidler er eieren av vaskeanlegget (f.eks. en bensinstasjon). Totalleverandør av vaskeanlegg, kjemikalier og renselanlegg kan ha en **grunnlisens** som definert nedenfor.

** Med personbil menes bil konstruert for persontransport med maks 9 personer inkludert føreren. Med lastebil menes kjøretøy som veier mer enn 3,5 tonn med eller uten slep. Buss defineres som kjøretøy registrert for flere enn 9 personer.*

- Vaskeanlegg som søker om Svanemerket skal oppfylle samtlige krav i kriteriedokumentet. Vaskeanlegg for tog og andre sporgående transportmidler unntas fra krav O4 og O36.
- For vaskeanlegg som bruker vaskeutstyr, vaskekjemikalier, vannrensekjemikalier og renseanlegg fra en leverandør med grunnlisens (se forklaring nedenfor), skal det fremgå av lisensen hvilken grunnlisensinnhaver som benyttes. Foretak som søker om lisens for vaskeanlegg med vaskeutstyr, vaskekjemikalier, vannrensekjemikalier og renseanlegg fra en leverandør med grunnlisens, skal oppfylle samtlige krav i kriteriedokumentet, men slipper å sende inn dokumentasjon for spesifikke krav der leverandøren (grunnlisensinnhaveren) allerede har sendt inn dokumentasjon. Dette gjelder følgende krav:
 - Førstegangskontroll (O5)
 - Vannrensekjemikalier (O9)
 - Krav til bilpleiemidler (O10-O24)

Grunnlisens

En totalleverandør av vaskeanlegg, kjemikalier og renseanlegg kan søke om grunnlisens for sin rensetekniske løsning. Dersom leverandøren bruker en ekstern kjemikalieleverandør skal det fremgå av lisensen hvilken kjemikalieleverandør grunnlisensinnhaveren har avtale med, og hvilke kjemikalier som er tilpasset renseteknikken og vaskeanlegget, og dermed omfattes av lisensen. Ved søknad om grunnlisens skal søkeren henvise til et fysisk anlegg der førstegangskontrollen er gjennomført. Anlegget hvor førstegangskontrollen er gjennomført skal også fremgå av lisensen.

En grunnlisens kan kun markedsføres med Svanemerket overfor potensielle kjøpere av vaskeanlegg, og ikke brukere av vaskeanlegg.

En grunnlisensinnhaver skal oppfylle samtlige krav i kriteriedokumentet med unntak av følgende krav som skal dokumenteres for de enkelte anleggene som benytter seg av en grunnlisens:

- O25 Automatisk portlukking
- Samtlige poengkrav (P1, P2, P3, P4 og P5), men grunnlisensinnhaver skal likevel redegjøre for hvor mange poeng som oppnås med tanke på vannforbruk (O7) og kjemikalier (O8).
- O27 Tømmesystem for toaletter
- O28 Spesialkjøretøy

Det er alltid lisensinnhaveren som har ansvaret for at vaskehallen drives i overensstemmelse med miljømerkingskriteriene. Lisens tildeles hver vaskehall. Dersom en kjede/konsern har flere vaskehaller, vil lisens tildeles hver vaskehall forutsatt at den oppfyller kravene.

Hvordan søker man?

Søknad og kostnader

For informasjon om søknadsprosessen og avgifter for denne produktgruppen henviser vi til respektive lands nettside. For adresser se side 3.

Hva kreves?

Søknaden skal bestå av et søknadsskjema/web skjema samt dokumentasjon som viser at kravene er oppfylt.

Kriteriene består av en kombinasjon av obligatoriske krav og poengkrav. De obligatoriske kravene markeres O + nummer og skal alltid oppfylles. Poengkravene markeres P + nummer og for hvert poengkrav som oppfylles gis et visst poeng. Poengene regnes sammen og for at lisens skal oppnås må en viss poengsum oppfylles.

For hvert krav er det beskrevet hvordan kravet skal dokumenteres. Det finns også ulike symboler som brukes for å lette arbeidet. Symbolene er:

- Send inn
- Kravet kontrolleres på stedet
- Send med rutiner for miljø- og kvalitetssikringen

For å få Svanelisens kreves at:

- Samtlige obligatoriske krav oppfylles.
- Automatiske vaskeanlegg skal oppnå minst 6 poeng. Tabell i kapittel 1.6 kan brukes for å beregne poengsummen.
- Manuelle vaskeanlegg skal oppnå minst 4 poeng. Tabell i kapittel 1.6 kan brukes for å beregne poengsummen.
- Nordisk Miljømerking har kontrollert på stedet.

All informasjon som sendes til Nordisk Miljømerking blir konfidensielt behandlet. Underleverandører kan sende dokumentasjon direkte til Nordisk Miljømerking og denne informasjonen behandles også konfidensielt.

Lisensens gyldighetstid

Miljømerkingslisensen gjelder så lenge kriteriene oppfylles og så lenge kriteriene er gyldige. Kriteriene kan forlenges eller justeres, i slike tilfeller forlenges lisensen automatisk og lisensinnhaveren meddeles dette.

Senest ett år før kriteriene utløper, skal det meddeles hvilke kriterier som deretter skal gjelde. Lisensinnhaveren tilbys da muligheten til å fornye lisensen.

Kontroll på stedet

Før lisens bevilges kontrollerer Nordisk Miljømerking normalt på stedet at kravene oppfylles. Ved kontrollen skal underlag for beregninger, original til innsendt dokumentasjon, måleprotokoll, innkjøpsstatistikk og lignende som bekrefter at kravene oppfylles kunne fremvises.

Spørsmål

Ved spørsmål, kontakt gjerne Nordisk Miljømerking, se adresser på side 3. Mer informasjon og hjelp ved søknad kan være tilgjengelig. Besøk respektive lands nettsider for ytterligere informasjon.

1 Miljøkrav

1.1 Utforming av vaskeanlegget

01 Vaskeanlegg og renseutstyr/system

Det skal foreligge en kort beskrivelse av vaskeanlegget hvor det bl.a. fremgår:

- type vaskeanlegg (manuell (GDS – gjør det selv anlegg) og/eller automatisk vaskeanlegg, dimensjonert for biler, lastebiler, busser, tog eller andre sporgående transportmidler)
- vaskemetode
- type renseanlegg (renseteknikk)
- antall transportmidler som vaskeanlegget er dimensjonert for per døgn

For busser og lastebiler beregnes vannforbruk og utslipp i forhold til kjøretøyets (svensk: fordon) lengde i meter. For tog og andre sporgående transportmidler beregnes vannforbruk og utslipp i forhold til 12 meter tog. Se O6.

- antall transportmidler som vaskes per døgn

Avløpsvannet fra vaskeanlegget (også ved overløp) skal renses i en renseteknisk løsning tilpasset vaskemetode og vaskevolum. Slam- og oljeutskiller med sandfang skal inngå i den rensetekniske løsningen, med unntak for biologiske renseanlegg der det ikke kreves oljeutskiller.

- Erklæring fra leverandørene til vaskeanlegget (leverandør av vaskeanlegget/utstyr/utrustning, renseanlegget og kjemikalier) at vaskeanlegget og den rensetekniske løsningen er tilpasset vaskemetode og vaskevolum, i henhold til bilag 1.

02 Teknisk beskrivelse av anlegg

Oljeutskiller og renseteknisk løsning tilpasset vaskeanlegget skal ikke belastes med overvann (svensk: dagvatten). Rensesystemet kan belastes med avløpsvann fra området som brukes til annet enn vask av transportmidler dersom leverandøren av rensesystemet og myndigheter godkjenner dette. Toaletter skal ikke tilsluttes rensesystemet på grunn av risikoen for smittespredning.

Det skal foreligge et kart/tegninger over vaskeanlegget som viser plassering av:

- vaskeanleggets vann- og avløpssystem
- vaskemaskiner
- renseutstyr
- slam- og oljeutskiller, overløp
- prøvetakningspunkt, som skal være lett tilgjengelig
- vannmåler tilknyttet vaskeanlegg

- Kart/tegninger over vaskeanlegget hvor punktene over fremgår og redegjørelse vedrørende avløpsvann og i henhold til kravet. Dersom rensesystemet skal belastes med avløpsvann fra området, skal det erklæres fra leverandøren at den rensetekniske løsningen er tilpasset belastning med avløpsvann fra områder som brukes til annet enn vask av transportmidler.

03 Anlegg med resirkulert vann

I anlegg med resirkulert vann skal anlegget være utformet slik at forutsetningene for oksygenfrie forhold i vannet er minimale. Dette kan for eksempel være å tilføre vannet oksygen ved hjelp av luftpumper.

- En beskrivelse/redegjørelse av hvilke tiltak som er foretatt for å unngå oksygenfrie forhold i system med resirkulert vann.

04 Manuelle bilvaskeanlegg

Resirkulert vann skal ikke anvendes i haller for manuell bilvask.

I vaskehaller der kunden selv vasker sin bil manuelt, skal valg og bruk av rengjøringskjemikalier doseres automatisk og vannforbruk være tidsstyrt.

- Redegjørelse for hvordan kjemikalievalg, dosering og vannforbruk styres i haller for manuell vask. Erklæring fra leverandør om at resirkulert vann ikke benyttes til manuell bilvask. Bilag 1 kan benyttes.

1.2 Vannforbruk og utslipp

05 Førstegangskontroll

Ved søknad om Svanemerket skal det gjennomføres prøvetakning av anlegget for å vise at utslippskravene i O6 og krav til vannforbruk i O7 oppfylles.

For nye vaskeanlegg som tildeles lisens utenom prøvetakningsperioden skal det foretas en førstegangskontroll i løpet av neste prøvetakningsperiode (1. november - 30. april).

Prøvetakningsperiode:

Prøvetakning skal foregå i perioden 1. november - 30. april, og skal utføres når minst 10 % av årsantallet transportmidler er vasket etter at slam- /oljeutskilleren har vært slamsugd.

Prøvetakning vannanalyser:

Resultatet fra prøvetakningen skal utgjøre et underlag ved søknad om miljømerkingslisens og skal vise at utslippskravene i O6 oppfylles.

Ved ny søknad skal vannprøvetakning tas med automatisk strømningsproporsjonal (svensk: flødesproportionellt) eller manuell stikkprøvetakning. Det skal foretas to spillvannsprøver innenfor perioden 1. november - 30. april, og det skal minimum være en måned mellom de to prøvetagningene.

Lisenssøkere som anvender seg av en teknikk som leverandøren allerede har Svanelisens for (grunnlisens), trenger ikke å gjennomføre en slik prøvetakning (førstegangskontroll) da det allerede er dokumentert at den rensetekniske løsningen fungerer.

For grunnlisensinnhavere og lisensinnhavere som ikke har avtale med grunnlisensinnhaver, skal det foretas en årlig egenkontroll for beregning utslipp i henhold til krav til egenkontroll i O29.

Vannforbruk:

Vannforbruket skal måles i en periode på **syv dager** i perioden 1. november – 30. april. Ved førstegangskontroll skal vannforbruket måles under samme periode som prøvetakningen for vannanalyser.

Omprøvnings (fornyelse av lisens)

Vaskeanlegg som skal omprøves (forny sin lisens ved nye kriterier), skal foreta en ny førstegangskontroll ved fornyelse av sin lisens. Dette gjelder anlegg med grunnlisens og anlegg som har egen lisens som ikke er knyttet til en grunnlisens.

Vaskeanlegg som benytter seg av grunnlisens er unntatt fra kravet om førstegangskontroll, også ved omprøvnings, da denne allerede er gjennomført av grunnlisensinnhaver.

- Redegjørelse for kravet i henhold til bilag 2 og 6.

O6 Utslipp fra vaskeanlegget

Utslipp til avløp fra automatiserte og manuelle vaskeanlegg skal ikke overskride verdiene gitt i tabell O6 nedenfor.

Prøvetakning skal foregå i perioden 1. november - 30. april, og skal utføres når minst 10 % av årsantallet transportmidler er vasket etter at slam- /oljeutskilleren har vært slamsugd.

Prøvetakningen tas med automatisk strømningsproporsjonal (svensk: flödesproportionellt) eller manuell stikkprøvetakning. Det skal foretas to spillevannsprøver innenfor perioden 1. november - 30. april, og det skal minimum være en måned mellom de to prøvetagningene.

Utslippene skal beregnes som månedsmiddelverdier. For informasjon om vannprøvetagning, se bilag 6 "Forklaringer, analyser og kontroll".

Tabell O6 Utslipp

	Utslippskrav vaskeanlegg for personbiler		Utslippskrav vaskeanlegg for busser og lastebiler		Utslippskrav vaskeanlegg for tog og andre sporgående transportmidler
	Finland, Island, Norge og Sverige	Danmark	Finland, Island, Norge og Sverige	Danmark	Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige
Σ Pb+Ni+Cr	5 mg/bil	5 mg/bil	15 mg/kte	15 mg/kte	5 mg/12 meter tog
Cd	0,05 mg/bil	0,025 mg/bil	0,15 mg/kte	0,075 mg/kte	0,1 mg/12 meter tog
Zn	50 mg/bil	50 mg/bil	150 mg/kte	150 mg/kte	50 mg/12 meter tog
Cu	10 mg/bil	10 mg/bil	30 mg/kte	30 mg/kte	30 mg/12 meter tog
Olje	1,5 g/bil	0,75 g/bil	4,5 g/kte	2,25 g/kte	2,5 g/12 meter tog
Sb	-	-	-	-	2 mg/12 meter tog

En kjøretøysenhet (kte) er et kjøretøy (svensk: fordon), lastebil eller buss på 12 meters lengde.

- 0,5 kte er for eksempel en van eller minibuss på ca. 6 meter

- 1,5 kte er for eksempel en leddbuss eller en semitrailer på ca 18 meter

- 2 kte er en bil pluss slep på til sammen ca 24 meter.

- Testresultater. Vannanalysene skal utføres av akkreditert laboratorium etter testmetoder angitt i bilag 6. Prøvetakningen skal skje i et punkt etter renseutstyret men før tilslutningspunkt til kommunalt avløpsnett.

P1 Utslipp av ftalater (1p)

For vaskeanlegg som foretar måling av ftalatene dietylhexylftalat (DEHP), dibutylftalat (DBP), butylbensylftalat (BBP) og diisobutylftalat (DIBP) gis 1 poeng. Vannprøvetakning må foretas både før og etter rensesanlegget for å kunne måle ftalatinnholdet før og etter rensing, med unntak for biologiske vannrensanlegg der det kun foretas måling etter rensing.

- Testresultater etter GC-MS metode (Gas Chromatography-mass spectrometry) med deteksjonsgrense ≤ 0,5 mikrogram/liter.

07 Vannforbruk

Vannforbruk beregnes som antall liter ferskvann som forbrukes per vask eller 12 meter tog, regnet som årsmiddelverdi, og må ikke overskride verdiene i tabellene nedenfor. Det blir gitt poeng for lavere vannforbruk enn grenseverdiene i tabell O7. Se kapittel 1.6 for summering av poeng.

Vannforbruket skal måles og journalføres hver måned.

For informasjon om prøvetakning, se bilag 6 "Forklaringer, analyser og kontroll".

Tabell O7 Vannforbruk

	Personbiler (liter/vask)		Lastebiler, busser (liter/vask)		Tog og andre sporgående transportmidler (liter/12 meter tog)
	Automatisk	Manuell	Automatisk	Manuell	Automatisk
Finland, Island, Norge og Sverige	90	70	270	210	130
Danmark	70	50	210	150	130

- ☒ Dokumentasjon for beregning av vannforbruk i henhold til bilag 6. For nybygde anlegg skal vannforbruket dokumenteres ved erklæring fra leverandøren av vaske- og renseanlegg.

1.3 Kjemikalier

For bipleiemidler som anvendes til rengjøring av transportmidler og vaskehall og som er Svanemerket etter kriteriene for bil- og båtpleiemidler, generasjon 5 eller senere generasjoner, trenger ikke å dokumentere kravene O10-O24, men skal redegjøres for i O8.

For bipleiemidler og kjemikalier som anvendes til rengjøring av transportmidler og vaskehall og som ikke er Svanemerket, må samtlige krav fra O8-O24 dokumenteres og oppfylles for å kunne benyttes i en Svanemerket vaskehall for transportmidler.

Vannrensekjemikalier skal redegjøres for i O8 og O9.

Som inngående stoffer regnes, med mindre annet er nevnt, alle stoffer i produktet, også tilsatte additiver (f.eks. konserveringsmidler eller stabilisatorer) i råvarene, men ikke forurensninger fra råvareproduksjon. Som forurensning regnes rester fra råvareproduksjonen som inngår i det ferdige produktet i konsentrasjon under 100 ppm (0,0100 vekt%, 100 mg/kg), men ikke stoffer som er tilsatt en råvare eller et produkt bevisst og med et formål, uansett mengde. Forurensninger på råvarenivå i konsentrasjoner over 1,0 % i råvaren regnes som inngående stoffer. Kjente fraspaltningsprodukter av inngående stoffer, regnes også som inngående.

08 Oversikt over kjemikalier

Oversikt over samtlige bipleiemidler og kjemikalier (inkludert vannrensekjemikalier) som benyttes i driften av vaskeanlegget eller inngår i grunnlisensen. I oversikten skal det bl.a. fremgå produsent/leverandør, funksjon (avfetting, voks etc.), mengde og eventuelt om produktet er Svanemerket. Lisensnummer skal være oppgitt for samtlige miljømerkede produkter.

30 % av bilpleiemidlene som brukes i vaskehallen skal være Svanemerket. Produkter med oksalsyre (CAS-nr: 6153-56-6), som brukes til å fjerne rust fra tog og andre spørrende transportmidler, unntas fra beregningen av Svanemerkede produkter.

Andel Svanemerkede bilpleiemidler (%-andel) skal også beregnes (regnet som aktiv substans, det vil si innhold uten vann). Det gis poeng avhengig av %-andelen Svanemerkede produkter som benyttes i driften. For poengtildeling se kapittel 1.6.

For bilpleiemidler og kjemikalier som ikke er Svanemerket skal minst 95 volum-% av den totale mengde kjemikalier (både Svanemerkede og ikke-Svanemerkede produkter) oppfylle kravene O9-O24 Dokumentasjon for O9-O24 må innhentes fra kjemikalieleverandør og sendes til Nordisk Miljømerking.

- Oversikt over samtlige kjemikalier i henhold til bilag 3 og beregning av %-andel Svanemerkede bilpleiemidler.
- For bilpleiemidler og kjemikalier som ikke er Svanemerket skal leverandør sende inn erklæring til Nordisk Miljømerking i henhold til bilag 4.

O9 Vannrensekjemikalier – alle vaskeanlegg

Kjemiske produkter som anvendes til vannrensing (f.eks. kjemisk felling, pH-regulering, bekjempning av mikroorganismer) skal ikke inneholde klororganiske stoffer eller reaktive klorforbindelser som kan danne klororganiske metabolitter.

- Erklæring fra leverandør av vannrensekjemikalierne at produktene eller metodene ikke inneholder klororganiske stoffer eller reaktive klorforbindelser som kan danne klororganiske metabolitter, gjerne i henhold til bilag 11.

O10 Parfyme i bilpleiemidler i manuelle anlegg

Bilpleiemidler som benyttes i manuelle anlegg får ikke inneholde parfyme.

- Erklæring fra produsent i henhold til bilag 8.

O11 Resept – ikke Svanemerkede produkter

Minst 95 volum-% av den totale mengde produkter som ikke er svanemerket, basert på årsbasis, skal dokumenteres med fullstendig resept. For produktet og samtlige inngående stoffer skal det foreligge et sikkerhetsdatablad.

Resepten skal inneholde handelsnavn, kjemisk navn, mengde og CAS-nummer for hvert inngående stoff. Vanninnholdet til ingredienser og funksjon for hver råvare skal angis.

- Fullstendig resept i henhold til kravet og sikkerhetsdatablad/produkt-datablad for produktet og hvert inngående stoff i henhold til direktiv 2001/58/EEC.

O12 Klassifisering av produktet

Produkter som skal brukes i Svanemerkede vaskeanlegg skal ikke være klassifisert som angitt i tabell O12 i henhold til CLP-forordning 1272/2008 med senere endringer.

Tabell O12 Klassifisering av produktet

Klassifisering	CLP-forordning
Farlig for vannmiljøet Akutt 1 Kronisk 1-4	H400 H410, H411 H412, H413
Farlig for ozonlaget	H420
Akutt giftighet Akutt giftighet 1-4	H300, H310, H330 H301, H311, H331 H302, H312, H332

Spesifikk organtoksisitet (STOT) med enkelt og gjentatt eksponering STOT SE kategori 1-2 STOT RE kategori 1-2	H370, H371 H372, H373
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt Kategori 1	H334, H317
Etsende/irriterende for huden Skin Corr. 1A	H314 Unntak: Produkter til profesjonell bruk i lukkede, automatiske vaskeanlegg kan være klassifisert som H314 Skin Corr. 1A hvis klassifiseringen gjelder pH.
Eksplodivt Kategori 1.1-1.6	H200, H201, H202 H203, H204, H205
Organiske peroksider	H242
Brannfarlige væsker Flam. Liq. 1-2	H224, H225
Selvantennende væsker og faste stoffer	H250

- Etikett og datablad for produktet i henhold til gjeldende europeisk lovgivning.

O13 Superkonsentrater

Superkonsentrater defineres som produkter som inneholder < 10 volum-% vann.

Superkonsentrater må oppfylle alle andre krav til klassifisering i O12 over, i bruksform (ved maksimalt anbefalt dosering).

Emballasjen til superkonsentrater skal være utformet slik at brukeren ikke risikerer å komme i kontakt med produktet. For superkonsentratet skal det være utarbeidet en teknisk beskrivelse og bruksanvisning hvor det beskrives hvordan brukeren unngår kontakt med produktet.

- Redegjørelse for klassifisering av produktet i bruksform (ved maksimalt anbefalt dosering) som viser at kravet overholdes.
- Redegjørelse fra produsent vedrørende emballasjens utforming, samt teknisk beskrivelse og bruksanvisning med beskrivelse av hvordan brukeren unngår kontakt med produktet.

O14 CMR-stoffer

Ingen av de inngående stoffer skal være klassifisert kreftfremkallende, mutagene eller reproduksjonstoksiske (CMR) med følgende faresetninger:

H360
H361
H362
H350
H351
H340
H341

Kravet gjelder også for stoffer som kan avspalte stoffer med ovennevnte klassifiseringer.

NTA som forekommer i produktet som en urenhet i kompleksdannere er unntatt fra kravet. Konsentrasjonen av NTA må da ikke overstige 0,010 % i produktet.

- Erklæring fra produsent eller råvareleverandør av bilpleiemiddelet i henhold til bilag 8.

O15 Nanopartikler/-materialer

Nanopartikler (fra nanomaterialer*) skal ikke aktivt tilsettes kjemiske produkter.

** Definisjonen av nanomaterialer følger EU-kommisjonens definisjon av nanomaterialer fra 18. oktober 2011. Nanomaterialer: «et naturlig, tilfeldig opstået eller fremstilt materiale, der består af partikler i ubundet tilstand eller som et aggregat eller som et agglomerat, og hvor mindst 50 % af partiklerne i den antalsmæssige størrelsesfordeling i en eller flere eksterne dimensioner ligger i størrelsesintervallet 1-100 nm». Polymere emulsjoner regnes ikke som nanomaterialer.*

- Erklæring fra produsent av bilpleiemiddelet i henhold til bilag 8.

O16 Organiske stoffer, nedbrytbarhet

Samtlige organiske stoffer og deres nedbrytningsprodukter skal være lett aerobt nedbrytbare i henhold til OECD guidelines nr 301 A-F eller annen tilsvarende metode (tensider er unntatt fra krav til 10-dagers vinduet) og anaerobt nedbrytbare* i henhold til ISO 11734 eller annen tilsvarende metode.

Følgende forbindelser er unntatt fra kravet om nedbrytbarhet:

- ikke-klorerte polymerer
- ikke-klorerte naturlige og syntetiske vokser
- konserveringsmidler
- iminodisuccinat
- parfymmer (se egne krav i O18, O19 og O20)
- fargestoffer i profesjonelle produkter (se eget krav i O23)
- denatureringsmiddel i etanol

** Vaskehaller som er avløpsfrie unntas fra kravet om anaerob nedbrytbarhet. Med avløpsfritt menes at det ikke kan skje noe utslipp til det kommunale rensesanlegget eller resipient.*

- Nedbrytbarheten for samtlige organiske stoffer i bilpleiemiddelet skal dokumenteres ved henvisning til DID listen. Hvis stoffet ikke finnes på DID listen skal det fremvises annen dokumentasjon i henhold til avsnitt om nedbrytbarhet (bilag 6).

- For vaskehaller som er avløpsfrie: Angi hvilken avfallsmottaker som tar imot restfraksjonen og beskriv hva som skjer med den.

O17 Stoffer som ikke får inngå i produktene

Følgende stoffer skal ikke inngå i produktet:

- halogenerte og/eller aromatiske løsningsmidler
- organiske klorforbindelser og reaktivt klor
- fargestoffer i ikke-profesjonelle produkter (gjelder ikke spylervæsker)
- stoffer på kandidatlisten*
- persistente, bioakkumulerbare og toksiske (PBT) organiske stoffer**
- Svært persistente og svært bioakkumulerbare (vPvB) organiske stoffer**
- Stoffer som anses å være potensielt hormonforstyrrende kategori 1 eller 2 på EUs prioritetsliste over stoffer, som skal undersøkes nærmere for hormonforstyrrende

effekter. Listen finnes i sin helhet på http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (bilaga L, sida 238 og fremover)

- lineære alkylbensensulfonater (LAS)
- alkylfenoletoksilater (APEO) og alkylfenolderivater (APD)
- kvarternære ammoniumforbindelser, som ikke er lett nedbrytbare
- benzalkoniumklorid
- siloxanene D4, D5 og HMDS
- EDTA, DTPA
- perfluorinerte og polyfluorinerte alkylerte forbindelser (PFAS)

* Kandidatlisten finnes på ECHAs hjemmeside: <http://echa.europa.eu/candidate-list-table>

** PBT- og vPvB-ämnena definieras i Bilaga XIII i Reach (förordning 1907/2006/EG). Ämnena som uppfyller, eller ämnena som bildar ämnena som uppfyller PBT- eller vPvB-kriterierna finns upptagna på <http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt>. Ämnena som har "skjutits upp" eller ämnena "under utvärdering" anses inte ha PBT- eller vPvB-egenskaper.

Erklæring i henhold til bilag 8.

O18 Parfymmer – IFRA

Bruk av parfymmer skal følge IFRA's retningslinjer.

IFRA's (International Fragrance Association) guidelines finnes på www.ifraorg.org/guidelines.asp

Erklæring fra produsenten av bilpleiemiddelet og fra parfymeprodusenten om at bruk av parfymmer følger IFRA's retningslinjer, gjerne i henhold til bilag 8 og bilag 9.

O19 Moskusforbindelser

Moskusforbindelser og polysykliske moskusforbindelser får ikke inngå i bilpleiemidler. Dette omfatter blant annet følgende stoffer:

Forbindelse	CAS-nummer
Moskusxylen	81-15-2
Moskusambrette	83-66-9
Mosken	116-66-5
Moskustibetin	145-39-1
Moskusketon	81-14-1
HHCB	114109-62-5, 114109-63-6, 1222-05-5, 78448-48-3 og 78448-49-4
AHTN	1506-02-1 og 21145-77-7

Erklæring fra produsenten av bilpleiemiddelet og fra parfymeprodusenten om at forbindelsene angitt i kravet ikke inngår i produktet, i henhold til bilag 9.

O20 Allergifremkallende parfymestoffer

Allergifremkallende parfymestoffer spesifisert i tabell O20 får ikke inngå i produktet.

Tabell O20

Parfymestoffer	CAS-nummer
Amyl cinnamal	122-40-7
Benzyl alkohol	100-51-6
Cinnamyl alkohol	104-54-1
Citral	5392-40-5
Eugenol	97-53-0

Hydroxycitronellal	107-75-5
Isoeugenol	97-54-1
Amylcinnamyl alkohol	101-85-9
Benzyl salicylat	118-58-1
Cinnamal	104-55-2
Coumarin	91-64-5
Geraniol	106-24-1
Hydroksyisoheksyl 3-sykloheksen karboksaldehyd	31906-04-4
Anisyl alkohol	105-13-5
Benzyl cinnamat	103-41-3
Farnesol	4602-84-0
Butylfenyl metylpropional	80-54-6
Linalool	78-70-6
Benzyl benzoat	120-51-4
Citronellol	106-22-9
Hexyl cinnamal	101-86-0
d-Limonene	5989-27-5
alfa isometyl ionone	127-51-5
metylheptinkarbonat (metyl 2-octynoat)	111-12-6
egemos ekstrakt	90028-68-5
tremos ekstrakt	90028-67-4

Parfymestoffer i profesjonelle produkter til automatiske vaskeanlegg er unntatt krav til klassifisering H334 og/eller H317 hvis emballasjen er utformet på en måte hvor brukeren ikke risikerer å komme i kontakt med produktet.

- ☒ Erklæring fra produsenten av bilpleiemiddelet og fra parfymeprodusenten om at ingen av de allergifremkallende parfymestoffene inngår i produktet, i henhold til bilag 9.

021 Konserveringsmidler

Konserveringsmidler som inngår i produkter eller i inngående stoffer får ikke være potensielt bioakkumulerbare. Konserveringsmidler vurderes ikke bioakkumulerbare dersom følgende er oppfylt:

Klassifisering	OECD 107 eller 117	OECD 305
Ikke bioakkumulerbar	$\log K_{ow} < 4,0$	BCF < 500

Hvis det finnes opplysninger om både BCF og $\log K_{ow}$, skal verdien for høyest målte BCF anvendes.

- ☒ Dokumentasjon for BCF eller $\log K_{ow}$.

022 Flyktige organiske forbindelser

Produktet kan kun inneholde en begrenset mengde flyktige organiske stoffer (VOC) som kan bidra til dannelsen av fotokjemisk smog, målt som POCP (Photochemical Ozon Creation Potential).

Produkter som har et VOC-innhold på < 6,0 % trenger ikke gjennomføre POCP-beregningen da kravet vil være oppfylt selv med en "worst case" betraktning.

Maksimalt innhold av VOC i produktet er 60g etenektivallenter/kg produkt.

$$\frac{\sum (m_i \cdot POCP_i + m_2 \cdot POCP_2 + \dots)}{m_{\text{produkt}}} \leq 60 \text{ g } C_2H_2 \text{ ekvivalenter/kg}$$

m_i - massen i gram av VOC_i i produktet

$POCP_i$ - VOC_i -stoffets faktor i tabell 1 i bilag 10. Hvert inngående stoff/råvare sin $POCP$ -verdi skal settes inn i formelen.

m_{produkt} - produktets masse i kg

Organiske stoffer defineres som VOC dersom damptrykk $> 0,01$ kPa ved 20°C .

Dersom det ikke finnes opplysninger om damptrykk for et organisk stoff som har et kokepunkt $< 250^{\circ}\text{C}$ ved $101,3$ kPa (1 atm), skal det organiske stoffet tas med i POCP-beregningen.

POCP - Photochemical Ozon Creation Potensial (potensial for fotokjemisk dannelse av ozon, som er en hovedbestanddel i smog)

For løsningsmidler som ikke står på listen i bilag 10 kan POCP-verdier fra utførte tester ligge til grunn for beregning av tillatt innhold av VOC, eller "worst case" for VOC-gruppen kan benyttes.

For superkonsentrater utføres POCP-beregningen på bruksformen (dvs ved maksimalt anbefalt dosering).

- Resept og redegjørelse for at kravet oppfylles, inkludert beregning av VOC-innhold.

023 Fargestoffer

Pigmenter i farger skal ikke inneholde bly, kadmium, kvikksølv og krom med oxidationstrin 6, aluminium eller kopper.

Farger som inngår i produktet som ingrediens eller i en råvare skal være godkjent for bruk i næringsmidler (svensk: livsmedel) i noe nordisk land. Alternativt skal fargen ikke være bioakkumulerbar. Fargestoffer vurderes ikke bioakkumulerbare dersom følgende er oppfylt:

Klassifisering	OECD 107 eller 117	OECD 305
Ikke bioakkumulerbar	$\log K_{ow} < 4,0$	$BCF < 500$

Hvis det finnes opplysninger om både BCF og $\log K_{ow}$, skal verdien for høyest målte BCF anvendes.

- Erklæring om at kravet oppfylles.
- Angivelse av E-nummer (nummer som tildeles ved godkjenning av næringsmidler), alternativt $\log K_{ow}$ eller BCF.

024 PVC i emballasje

PVC og annen halogenert plast skal ikke inngå i primæremballasjen (inklusive kapsler/lokk/pumper og etiketter).

- Redegjørelse for type plastemballasje som anvendes.

1.4 Energi

Grunnlisensinnehaver er unntatt fra krav O25 og har ikke mulighet til å oppnå poeng i kravene P2-P4.

025 Automatisk portlukking

Vaskehaller med port inn og ut til vaskehallen skal ha et system for automatisk portlukking som skal være i drift i perioder der det kreves oppvarming for tilfredsstillende drift.

Vaskehaller med fastmontert vaskeutstyr for gjennomkjøring av tog og andre sporgående transportmidler under vaskeprosessen unntas fra kravet.

- Sjekkes ved kontrollbesøk.

P2 Energirapportering (2p)

Rapportering av beregnede årsverdier for energiforbruk fordelt per energitype (el, fjernvarme, olje mm) gir 2 poeng.

- Redegjørelse i henhold til kravet.

P3 Automatisk lysstyring(1p)

Automatisk lysstyring i vaskehallen gir 1p.

☞ Sjekkes ved kontrollbesøk.

P4 Energibesparende tiltak (maks 2p)

Innføring av energitiltak som vesentlig minsker energiforbruket (poeng gis etter godkjenning av Nordisk Miljømerking). Det gis 1 poeng per tiltak, maksimalt 2p.

☒ Redegjørelse i henhold til kravet.

1.5 Spesialkrav og egenkontroll

Grunnlisensinnhaver er unntatt fra kravene O27 og O28.

O26 Tømming av slam

Tanker og beholdere i renseanlegg med resirkulert vann skal fylles med rent vann. Ved tømming av slam skal det garanteres at slambilen ikke er kontaminert av tungmetaller eller bakterier.

Avfall fra olje- og slamutskiller samt andre forurensninger fra renseanlegget skal håndteres av et anlegg som er godkjent av myndighetene til å behandle denne typen avfall.

☒ Erklæring i henhold til bilag 5 om at slambilen ikke er kontaminert av tungmetaller eller bakterier før tømming av slam, samt erklæring om at avfall fra olje- og slamutskiller samt andre forurensninger fra renseanlegget håndteres av et anlegg som er godkjent av myndighetene til å behandle denne typen avfall.

O27 Tømmesystem for toaletter

Kravet gjelder for vaskeanlegg for busser, lastebiler, tog og andre sporgående transportmidler.

Dersom vaskeanlegget er beregnet for vasking av busser, lastebiler, tog og andre sporgående transportmidler med toalett, skal det finnes et tømmesystem som sikrer at toalettavfall ikke tømmes slik at det resirkulerte vannet blir forurenset.

Dersom det ikke finnes muligheter for å tømme toaletter, skal kunden opplyses om at toalettet ikke får tømmes på anlegget på grunn av faren for smittespredning.

☒ Redegjørelse for hvordan tømmesystemet for toaletter fungerer og redegjørelse for hvordan kundene informeres dersom det ikke finnes tømmesystem.

O28 Spesialkjøretøy

Ved vask av kjøretøy som krever spesiell hygiene, f.eks. kjøretøy som faller inn under EC 852/2004 (Regulation on the hygiene of foodstuffs), får kun ferskvann benyttes, det vil si ikke resirkulert vann. Likevel må utslippsverdiene totalt per kjøretøy oppfylles. Dersom anlegget både vasker kjøretøy som krever ekstra høy hygiene og kjøretøy som kan vaskes med resirkulert vann, skal anlegget være utrustet med såkalt dobbelt system. Med dobbelt system menes at anlegget midlertidig kan gå over til å kun anvende ferskvann.

☒ Redegjørelse for hvordan kjøretøy som krever spesiell hygiene vaskes.

O29 Egenkontroll

Egenkontroll og journalføring skal utføres i henhold til et egenkontrollprogram hvor følgende skal fremgå:

- Ferskvannforbruk og antall transportmidler skal journalføres hver måned.
- Årsmiddelverdi for ferskvannforbruk skal beregnes som antall liter/vask eller liter/12 meter tog.

- Reklamasjoner av alvorlig karakter skal journalføres.

Dette skal sendes inn en gang per år til Nordisk Miljømerking.

For grunnlisensinnehavere skal det i tillegg dokumenteres:

- Utslippsprøver skal tas under perioden 1. november - 30. april.
- Utslippsverdiene skal analyseres og beregnes per vask eller 12 meter tog for \sum Pb, Ni, Cr og Cd, Zn, Cu, Sb* og olje.

* Gjelder bare vaskehaller for tog og andre sporgående transportmidler.

For grunnlisensinnehaver skal utslippsprøvene tas en gang per år fra referanseanlegget som inngår i grunnlisensen og 10 % av anleggene som benytter seg av grunnlisensen, dog minst ett anlegg og maksimum fire anlegg per år.

For lisensinnehaver som ikke er tilknyttet grunnlisens, skal utslippsprøvene tas annethvert år.

- Disse opplysningene skal sammenstilles i en årlig rapport og skal sendes til Nordisk Miljømerking innen 30. april det året det skal rapporteres. Bilag 2 kan brukes i forbindelse med egenkontrollen.

P5 Avfall (1p)

Vaskeanlegg som kildesorterer emballasje for leveranse av vaske- og rense-kjemikalier og som leveres til mottaksanlegg for gjenbruk eller materialgjenvinning, kan få 1 poeng.

Dette kravet gjelder ikke for grunnlisensinnehavere.

- Faktura eller kopi av avtale hvor det fremgår at avfallsfraksjonene går til gjenbruk eller materialgjenvinning.

1.6 Summering av poeng

Automatiske vaskeanlegg skal oppnå minst 6 poeng for å bli Svanemerket.

Manuelle vaskeanlegg skal oppnå minst 4 poeng for å bli Svanemerket.

Det gis poeng for følgende krav:

P1: Utslipp av ftalater (1p)

P2: Energirapportering (2p)

P3: Automatisk lysstyring (1p)

P4: Energibesparende tiltak (2p)

P5: Avfall (1p)

I tillegg gis det poeng for:

Lavere vannforbruk enn minstekrav (**O7**) (opptil 2p)

Høyere %-andel Svanemerkede bilpleiemidler (**O8**) (opptil 3p)

Grunnlisens

For grunnlisensinnehavere er det ikke krav om oppnådde poeng, men det skal redegjøres for hvor mange poeng grunnlisensinnehaveren oppnår med hensyn til:

- vannforbruk (O7)
- %-andel svanemerkede bilpleiemidler (O8)

Samtlige lisensinnehavere skal benytte minst 30 % Svanemerkede bilpleiemidler i sine anlegg.

Krav	Oppnådd resultat	Mulige poeng	Oppnådde poeng	
Utslipp av ftalater (P1)	Før rensing: Etter rensing:	1p		
Vannforbruk (O7)	liter/ vask	Personbilvask:		
		F, I, N og S:	65 liter: 1p 45 liter: 2p	
		DK:	50 liter: 1p 35 liter: 2p	
		Manuelle anlegg:	60 liter: 1p (Norden) 40 liter: 1p (Danmark)	
		Vaskeanlegg for busser og lastebiler:		
		F, I, N og S:	200 liter: 1p 135 liter: 2p	
		DK:	155 liter: 1p 105 liter: 2p	
		Manuelle anlegg:	190 liter: 1p (Norden) 130 liter: 1p (Danmark)	
		Vaskeanlegg for tog og andre sporgående transportmidler:		
		DK, F, I, N og S:	100 liter: 1p 65 liter: 2p	
Kjemikalier (O8)		≥ 76 % miljømerkede produkter: 3p 51-75 % miljømerkede produkter: 2p 31-50 % miljømerkede produkter: 1p		
Energirapportering (P2)		Beregnete årsverdier for energiforbruk fordelt på energitype (el, fjernvarme, olje mm): 2p		
Automatisk lysstyring (P3)		Automatisk lysstyring: 1p		
Energibesparende tiltak (P4)		Innføring av energiltak som vesentlig minsker energiforbruket (poeng gis etter godkjenning av Nordisk Miljømerking). Det gis 1p per tiltak, maksimalt 2p .		
Avfall (P5)		Kildesortering av emballasje for leveranse av vaske- og rense-kjemikalier og levering til mottaksanlegg for gjenbruk eller materialgjenvinning: 1p		
Total antall poeng:			poeng	

2 Miljøledelse inklusive myndighetskrav

030 Miljøpolicy

Foretaket skal formulere en kortfattet miljøpolicy der foretakets ambisjonsnivå samt målsetningen for miljøarbeidet beskrives. Miljøpolicyen skal være undertegnet av VD/Administrerende direktør.

Kopi av rutiner i miljøledelsen.

031 Organisasjon og ansvar

Det skal foreligge et organisasjonskart der ansvarsområder og funksjoner fremkommer. Kontaktperson i forhold til Svanemerket, innkjøpsansvarlig, markedsføringsansvarlig og driftsansvarlig for vaskeanlegget og ansvarlig for opplæring skal fremgå.

Redegjørelse i henhold til kravet og kopi av rutiner i miljøledelsen.

032 Rutiner og instruksjoner

Hvert vaskeanlegg skal ha dokumenterte rutiner og instruksjoner for hvordan miljømerkingskriteriene oppfylles når det gjelder:

- daglig kontroll av vaske- og renseanlegget som omfatter at renseutstyret er funksjonsdyktig og i drift når vaskeanlegget er i bruk.
- gjennomføring av egenkontroll
- vaskeanleggets drift og vedlikehold
- rapportering av uforutsette avvik og planlagte endringer (for eksempel bytte av kjemikalier) til Nordisk Miljømerking

Vaskeanlegget skal også ha rutiner som sikrer tilfredsstillende vern mot overføring av bl.a. Legionella og E.coli.

Rutiner skal inneholde følgende tekst:

- Ved driftsstopp i lengre enn 30 dager, skal vannprøve tas og sendes til analyse. Anlegget kan ikke tas i drift før analyseresultater viser nivået av skadelige bakterier er under et sikkert nivå.

Vaskeanlegget skal ikke benyttes når renseanlegget er ute av drift.

Tiltak som rensing eller desinfisering bør også vurderes dersom innretningen eller deler av den har vært vesentlig endret eller åpnet for vedlikeholdsformål på en slik måte at risiko for smitte har forekommet eller kan inntreffe.

Redegjørelse i henhold til kravet.

033 Opplæring

Alle ansatte og annet personale som deltar i den daglige driften skal ha kunnskap for å sikre at kravene til Svanemerket oppfylles.

Redegjørelse for personalets opplæring og kompetanse.

034 Oppbevaring og håndtering av kjemikalier

Kjemikalier skal oppbevares forsvarlig og i henhold til krav i sikkerhetsdatablad.

Kjemikalier skal oppbevares avgrenset slik at utslipp begrenses.

Gulvavløp skal være plumbert eller utrustet med ventil for å begrense kjemikalie-søl. Alternativt skal kjemikalieene oppbevares avgrenset for eksempel, med en innhengning/kant som avgrenser kjemikalieene. Innhengningen skal kunne romme den største beholderens volum samt 10 % av summen av øvrig lagret volum.

Emballasjen til kjemiske produkter skal være utformet slik at brukeren ikke risikerer å komme i kontakt med produktet ved dosering eller ved bytte av doseringspumper.

En redegjørelse for hvordan kjemikalier oppbevares og hvordan gulvavløpet i kjemikalierommet er konstruert.

Redegjørelse for hvordan emballasjen er utformet.

035 Sikkerhetsdatablader

Sikkerhetsdatablader for de kjemiske produktene som anvendes for rengjøring og vannrensing skal finnes lett tilgjengelig på anlegget.

Redegjørelse for hvor sikkerhetsdatabladene oppbevares.

036 Informasjon om bruk av egne produkter/avfettingsmidler

Kundene skal opplyses om at bruk av egne produkter/avfettingsmidler ikke er tillatt. Dette gjelder for både manuelle og automatiske vaskeanlegg.

Sjekkes ved kontrollbesøk.

037 Kvalitet

Transportmidler skal etter vask i anlegget være like rent som etter vask i et annet vaskeanlegg med tilsvarende vaskemetoder.

☒ Redegjørelse for reklamasjoner.

038 Lover og forordninger

Virksomheten må oppfylle miljølovgivningen i de respektive land. Dette betyr blant annet at utslippsvann skal avledes etter miljømyndighetenes anvisninger. Det skal finnes rutiner for å tolke hvilke krav miljølovgivningen stiller samt overvåke at vaskeanlegget oppfyller kravene. Lisensinnehaver eller tilsynsførende på det enkelte anlegg skal sikre at gjeldende bestemmelser for sikkerhet, arbeidsmiljø, miljølovgivning og anleggsspesifikke vilkår/konsesjoner følges på samtlige anlegg for den Svanemerkede vaskehallen.

Ingen dokumentasjon kreves, men Nordisk Miljømerking kan inndra lisensen hvis kravet ikke oppfylles.

039 Innkjøpsrutiner

Grunnlisensinnehaver og lisensinnehaver som ikke benytter seg av grunnlisens, skal ha rutiner ved innkjøp av kjemikalier som sikrer at produktene lever opp til Nordisk Miljømerkingens krav til kjemikalier i vaskehaller eller være Svanemerkede.

Grunnlisensinnehaver og lisensinnehaver som ikke benytter seg av grunnlisens skal i sine innkjøpsrutiner ha rutiner for innkjøp av nytt utstyr som sikrer mer energieffektive løsninger.

📖 Kopi av rutiner i miljøledelsen.

040 Teknisk service

Dokumenterte rutiner eller serviceavtale som sikre regelmessig kontroll og service.

Serviceprotokoller skal oppbevares og være lett tilgjengelige.

📖 Kopi av rutiner i miljøledelsen/alternativt serviceavtale som viser hvordan kontroll skjer.

🔍 Serviceprotokoll, måleprotokoll og andre journaler kontrolleres på stedet.

041 Kundeinformasjon

Kundene skal informeres om at de benytter et Svanemerket vaskeanlegg og hva det innebærer.

📖 Kopi av rutiner i miljøledelsen som beskriver hvordan kundene informeres.

042 Dokumentasjon fra søkeren

Kopi av søknaden samt fakta- og beregningsunderlag (inklusive testrapporter, dokument fra underleverandører og lignende) for den dokumentasjon som sendes inn i forbindelse med søknaden skal finnes samlet.

🔍 Kontrolleres på stedet.

043 Årlig oppfølging

Hvert år (30. april) skal miljøkravene følges opp av den som er ansvarlig for Svanelisensen og deretter sendes til Nordisk Miljømerking.

☒ Det som skal sendes inn er:

- Årsmiddelverdi vannforbruk (O7)
- Antall vaskede transportmidler per år

- Utslippsverdier beregnet per vask eller 12 meter tog (O6) (lisensinnhavere som benytter grunnlisens er unntatt fra dette kravet).
- Oversikt over kjemikalier (O8)

O44 Markedsføring

Foreningens styre besluttet den 17. november 2014 å ta bort dette kravet.

Regler for Svanemerking av tjenester

For enkelt å kunne identifisere Svanemerkede tjenester, skal lisensnummeret og en beskrivende undertekst stå sammen med Svanemerket.

Den beskrivende underteksten for 074 Vaskehaller for transportmidler er: **Vaskehall**

Mer informasjon om regler, avgifter og grafiske retningslinjer finnes på www.svanemerket.no/regelverk/

Etterkontroll

Nordisk Miljømerking kan kontrollere at vaskeanlegget oppfyller Nordisk Miljømerkings krav også etter at lisens er bevilget. Det kan f.eks. skje gjennom besøk på stedet eller ved stikkprøvekontroll.

Viser det seg at vaskeanlegget ikke oppfyller kravene kan lisensen inndras.

Det kan også tas stikkprøver i vaskeanlegget og utføres analyser av et upartisk laboratorium. Dersom kravene ikke oppfylles kan Nordisk Miljømerking krevet at lisensinnhaveren betaler analysekostnadene.

Kriterienes versjonshistorikk

Nordisk Miljømerking fastsatte versjon 3.0 av kriteriene for bilvaskehaller den 23. oktober 2013 og de gjelder til og med 31. oktober 2018.

Den 17. november 2014 besluttet Foreningens styre å ta bort krav O44 Markedsføring. Dette gjøres som en redaksjonell endring uten ny versjon.

Den nordiske kriteriegruppen besluttet den 14. desember 2017 å forlenge kriteriene til 31. desember 2020. Den nye versjonen heter 3.1.

Den 15. januar 2019 besluttet Nordisk Miljømerking å forlenge kriteriene til 31. desember 2021. Den 13. mars 2019 besluttet Nordisk Miljømerking å utvide kriteriene med vaskehaller for tog og andre sporgående transportmidler. Den nye versjonen heter 3.2.

Den 16. desember 2019 besluttet Nordisk Miljømerking å forlenge kriteriene til 30. juni 2022. Den nye versjonen heter 3.3.

Den 8. desember 2020 besluttet Nordisk Miljømerking å forlenge kriteriene til 31. desember 2023. Den nye versjonen heter 3.4.

Den 12. april 2021 besluttet Nordisk Miljømerking å justere krav O16 slik at vaskehaller som er avløpsfrie unntas fra kravet om anaerob nedbrytbarhet. Den nye versjonen heter 3.5.

Den 29. november 2022 besluttet Nordisk Miljømerking å forlenge kriteriene til 31. desember 2024. Den nye versjonen heter 3.6.

Den 6. februar 2024 besluttet Nordisk Miljømerking å forlenge gyldighetstiden for kriteriene til 30. juni 2025. Den nye versjonen heter 3.7.

Nye kriterier

Ved en fremtidig revisjon bør følgende punkter vurderes:

- Vurdere å stille krav til vaskeanleggets renseeffektivitet. Innhente data for å finne ut hvor mange % organisk materiale et renseanlegg har kapasitet til å fjerne (beregnet i redusert COD konsentrasjon i avløpsvannet i forhold til innløpsvannet).
- Vurdere muligheten til å stille krav til rengjøringseffektivitet i forhold til utstyrets vaskekapasitet.
- Se på muligheten til å stille krav til vaskehallens samlede energiforbruk.
- Skjerpede krav til utslipp fra anleggene. Lavere grenser for de eksisterende stoffer og flere stoffer på listen.
- Skjerpede krav til flyktige organiske forbindelser (VOC) i bilpleiemidlene.
- Vurdere om det er relevant å stille krav til støyforurensning fra vaskeanleggene.
- Undersøke materialer i vaskebørster og hvorvidt de består av bl.a. PVC og andre uønskede, samt vurdere om det er relevant å stille krav til børstematerialene.

Bilag 1 Samordning mellom leverandører til vaskeanlegget (O1)

Vaskeanlegg:
Adresse:

Beskrivelse av vaskeanlegget:

Type vaskeanlegg:	☐ Automatisk ☐ Manuelt (GDS – gjør-det-selv)
Dimensjonering:	☐ Personbiler ☐ Busser ☐ Lastebil ☐ Tog og andre sporgående transportmidler
Vaskemetode:	☐ Høytrykk ☐ Børstevask ☐ Annet
Antall transportmidler som vaskeanlegget er dimensjonert for per døgn (24h):	Antall:
Max antall transportmidler som vaskes per døgn (24h):	Antall:

Leverandører til vaskeanlegget:

Leverandør av vaskeanlegget (utstyr/utrustning):

Produktnavn på vaskeanlegget:

Type vaskeanlegg

For manuelle vaskeanlegg – benyttes resirkulert vann til manuell vask? (O4)

Ja Nei

Leverandør av renseanlegget:

Produktnavn på renseanlegget:

Type rensing:

Er rensesystemet dimensjonert for å kunne bli belastet med avløpsvann fra områder som brukes til annet enn vask av transportmidler?

Ja Nei

Er slam- og oljeutskiller en del av den rensetekniske løsningen?

Ja Nei

Leverandør vask og renskemikalier:

Produkter som brukes til vask og rensing:

Produktnavn

Funksjon

Produktnavn	Funksjon

Erklæring fra leverandørene:

Erklæring om at ovenstående, tilpasset vaskemetode, renseteknikk og kjemikalier er kompatible i forhold til det angitte vaskevolum beskrevet ovenfor.

Leverandør av vaskeanlegg(utsyr/utrustning):
Underskrift:
Navn (store bokstaver):
Dato:

Leverandør av renseanlegget:
Underskrift:
Navn (store bokstaver):
Dato:

Leverandør av vaske- og rensekjemikaliene:
Underskrift:
Navn (store bokstaver):
Dato:

Bilag 2 Rapport ved førstegangskontroll (O5)

Vaskeanlegg:
Adresse:

Beregnet antall vasker per år:	
Maks antall transportmidler per døgn:	
Dato for prøvetaking:	
Dato for seneste slamtømming:	
Antall transportmidler vasket etter seneste slamtømming og før prøvetaking:	

Prøvetakinger ble utført:

- automatisk strømningsproporsjonal andre metoder (spesifiser)

Tabell 1: Redegjørelse for antall vasker og vannforbruk under prøvetakingsperioden

	D 1	D 2	D 3	D 4	D 5	D 6	D 7	Σ
Antall transportmidler som vaskes								
Vannforbruk totalt (liter)								
Vannforbruk per transportmiddel (l/transportmiddel)								

Tabell 2: Redegjørelse for utslipp under prøvetakingsperioden

(Krav O6)	Konsentrasjon i spillvann	Mengde sluppet ut per bil/kjøretøy eller per 12 meter tog	Total mengde sluppet ut i løpet av uken
Σ Bly (Pb) + Nikkel (Ni) + krom (Cr)	mg/l	mg/bil eller 12 meter tog	g
Kadmium (Cd)	mg/l	mg/bil eller 12 meter tog	mg
Zink (Zn)	mg/l	mg/bil eller 12 meter tog	g
Kobber (Cu)	mg/l	mg/bil eller 12 meter tog	g
Oljeindex	g/l	g/bil eller 12 meter tog	g
Antimon (Sb)	mg/l	mg/12 meter tog	mg
DEHP (valgfritt)	Før rensing: Etter rensing:		

Kommentar:

Underskrift analyselaboratoriet:

Navn:
Underskrift:
Navn (store bokstaver):
Dato:
Sted:

Bilag 3 Oversikt over kjemikalier (O8)

Erklæringen nedenfor kan brukes av søker i forbindelse med søknad om lisens til vaskehaller for transportmidler.

Erklæringen gjelder vaskeanlegget med følgende navn:

Vaskeanlegg:
Adresse:
Leverandør/importør:

Bilpleiemidler, kjemikalier og vannrensekjemikalier som benyttes i driften av vaskeanlegget skrives inn i tabellen nedenfor.

Oversikt over kjemikalier som benyttes i driften av vaskeanlegget.

Navn på kjemikalie	Produsent / leverandør	Funksjon (avfetting, voks etc)	Miljømerket (lisensnummer)

Søkerens signatur:

Dato:	Telefon:
Ansvarlig person:	E-post:
Underskrift:	

Ved endringer i bruk av kjemikalier skal det sendes en ny erklæring til Nordisk Miljømerking.

Bilag 4 Erklæring for bilpleiemidler som ikke er Svanemerket (O8)

Produsent:
Handelsnavn:

Kjennskap til kriteriene for vaskehaller for transportmidler

Vi har gjort oss kjent med kriteriene for Svanemerkede vaskehaller for transportmidler og har satt oss grundig inn i kravene til kjemikalier som brukes i Svanemerkede vaskehaller, som er beskrevet i kapitlet kjemikalier i kriteriedokumentet.

Ja Nei

Overholdelse av krav

Ovenstående produkt oppfyller samtlige krav til kjemikalier angitt i kriteriene for Svanemerkede vaskehaller for transportmidler, som omfatter krav til:

- Klassifisering av produktet (O12)
- Superkonsentrater (O13)
- CMR stoffer (O14)
- Nanomaterialer/-partikler (O15)
- Organiske stoffer, nedbrytbarhet (O16)
- Stoffer som ikke får inngå i produktene (O17)
- Parfumer – IFRA (O18)
- Moskusforbindelser (O19)
- Allergifremkallende parfymestoffer (O20)
- Konserveringsmidler (O21)
- Flyktige organiske forbindelser (VOC) (O22)
- Fargestoffer (O23)
- PVC i emballasje (O24)

Ja Nei

Produsentens underskrift:

Dato:	Telefon:
Ansvarlig person:	E-post:
Underskrift:	

Bilag 5 Erklæring for tømning av slam (O26)

Nedenforstående erklæring kan brukes av søker i forbindelse med søknad om lisens til vaskehaller for transportmidler.

Foretak:
Adresse:
Vaskeanlegg som slamsuges:

Ved tømning av renseanlegget på vaskeanlegget over garanterer vi herved at slambilen ikke er kontaminert av tungmetaller eller bakterier.

Dato:	Telefon:
Ansvarlig person:	E-post:
Underskrift:	

Bilag 6 Forklaringer, analyser og kontroll

1 Vannprøvetaking

Ved førstegangsøknad eller ved større endringer skal det gjennomføres en førstegangs-kontroll (O5) der det kontrolleres gjennom vannprøver at utslippskravene i O6 oppfylles.

Under lisensens gyldighetstid skal det for grunnlisensinnehavere og lisensinnehavere hvor ikke grunnlisens inngår kontrolleres ved hjelp av vannprøver at utslippskravene i O6 oppfylles. Dette skal utføres i perioden 1. november - 30. april.

Prøvetakingen skal utføres ca. 1 år etter at lisensen har blitt tildelt. Det er ikke nødvendig å sende inn en årsrapport det første året etter at lisensen er gitt dersom førstegangskontrollen (O5) er gjennomført i samme tidsperiode.

For eksempel om prøvene for årsrapporten for 2012 er tatt i november - desember både i 2011 og 2012, er det resultatene fra prøvetakingen i 2011 som skal redegjøres for i tabellen. Resultatet fra november - desember 2012 blir styrende for utslippene i 2013. Dersom prøvene derimot er tatt i løpet av det første kvartalet i år 2012, kan disse resultatene redegjøres for i årsrapporten for 2012.

Nordisk Miljømerking forbeholder seg retten til å kreve ytterligere vannprøvetakinger under lisensens gyldighetstid dersom det ansees relevant (f.eks. i forbindelse med utskiftning av kjemikalier, bytte av vaskeutstyr eller uregelmessig drift av vaskeanlegget).

Prøvetakere	Prøvetakingen skal utføres av en person fra akkreditert organ eller person med sertifikat/diplom fra utdanning innen vannprøvetaking
Prøvetakningsperiode / Årstid	Prøvetakingen skal foregå i perioden 1. november - 30. april og i en periode da minst 10 % av årsantallet med transportmidler vaskes etter det at slam/oljeutskiller er tømt.
Prøvetakningspunkt	Prøvetakingen skal skje i et punkt etter renseutstyret med før tilslutningspunkt til kommunalt avløpsnett/resipient der det samlede anløpsvannflødet fra vaskeanlegget passerer. I prøvetakningspunktet skal det være turbulens for å unngå at prøven blir tatt fra sjiktet vann.
Prøvetakingsteknikk	Prøven skal tas gjennom automatisk strømningsproporsjonal prøvetaking eller manuell stikkprøvetaking.
Antall prøver ved automatisk strømningsproporsjonal prøvetaking	Ved førstegangskontroll (O5): Det skal foretas to stk spillevannsprøver (døgnprøver) innenfor prøvetagningsperioden, og det skal minimum være en måned mellom de to prøvetagningene. Ved egenkontroll (O29): Det skal foretas en stk spillevannsprøver (døgnprøver) innenfor prøvetagningsperioden.
Antall prøver ved manuell stikkprøvetaking	Ved førstegangskontroll (O5): Det skal foretas to stikkprøvetagninger innenfor prøvetagningsperioden, og det skal minimum være en måned mellom de to prøvetagningene. Stikkprøvetaking skal gjennomføres samtidig som biler vaskes i vaskeanlegget. Ved egenkontroll (O29): Det skal foretas en stikkprøvetagning innenfor prøvetagningsperioden.

Belastning	Prøvetakning skal gjennomføres samtidig som biler vaskes i vaskeanlegget slik at renseanlegget er belastet.
Vannforbruk	Ved førstegangskontroll skal ferskvannforbruket måles under en uke (7 døgn). Vannforbruket per kjøretøy beregnes ved å dividere vannforbruket med antall kjøretøy som ble vasket i løpet av samme periode. Årsmiddelerverdi for vannforbruket til egenkontroll (O29) skal beregnes som antall liter per år dividert med antall bilvask per år. Redegjørelse av det totale vannforbruket skal inkludere alt vannforbruk i vaskehallen. Mengde vann som brukes for å fylle opp systemet etter tømning tas ikke med i beregningen av vannforbruk per kjøretøy (forutsatt at vann ikke slippes ut under oppfylling). For lastebil/buss beregnes eller antas først antallet vaskede kjøretøysenheter. Vannforbruket divideres deretter på antall kjøretøysenheter. For tog og andre sporgående transportmidler divideres vannforbruket på antall 12 meter tog.
Utslipp per kjøretøysenhet	Utslipp per kjøretøysenhet beregnes gjennom at vannforbruk under prøvetagningsperioden (l/kjøretøysenhet eller l/12 meter tog) multipliseres med analyseresultatet fra prøvetakningen (mg/l). Da fås utslipp per kjøretøysenhet eller 12 meter tog. Utslipp av respektive parameter beregnes ved at vannforbruket per bil/kjøretøysenhet/12 meter tog (l/bil, l/kjøretøysenhet eller l/12 meter tog), minus et antatt vanntap i systemet (max 15 l/bil, 45 l/kjøretøysenhet (svensk: fordonsenhet) eller 45 l/12 meter tog).
Analyseparameter	Stikkprøvene skal analyseres for: <ul style="list-style-type: none"> • ΣBly (Pb), Nikkel (Ni) og krom (Cr) • Kadmium (Cd) • Zink (Zn) • Kobber (Cu) • Oljeindex • Antimon (Sb)
Prøvehåndtering	De oppsamlede prøvene må håndteres slik at ikke oppstår forandringer i prøvens sammensetning. Det betyr at både oppsamlingsbeholder og prøveflasker må være rene. Prøver som skal analyseres med hensyn til oljeindex tas direkte i en glassbeholder og oppbevares mørkt ved en temperatur mellom 0 og +4 °C til analysen utføres. Oppsamlingsbeholder (gjelder metaller) skal ristes ordentlig innen prøven føres over til de prøveflaskene som sendes til laboratoriet.
Slam	Opplysninger om mengde slam/vann som tas hånd om skal fremgå av faktura eller transportkvittering fra entreprenøren som sørger for slamtømming.

2 Analyselaboratorier

Analyselaboratoriet skal oppfylle de alminnelige kravene i overenstemmelse med standarden EN ISO 17025 eller være et offisielt GLP-godkjent analyselaboratorium.

Søkerens analyselaboratorium/måling kan godkjennes for analyser og målinger hvis:

- myndighetene overvåker prøvetaknings- og analyseprosessen eller hvis
- produsenten har et kvalitetssystem hvor prøvetakningen og analyser inngår og som er sertifisert i overenstemmelse med ISO 9001 eller ISO 9002, eller hvis
- Produsenten kan påvise at det er en overenstemmelse mellom en førstegangstest utført som en parallelltest mellom en upartisk testinstitusjon og produsentens eget laboratorium og at produsenten tar prøver i overenstemmelse med en fastsatt prøvningsplan.

3 Analysemetoder

Miljømerkingsorganisasjonen kan i unntakstilfelle akseptere andre analysemetoder enn de som står angitt nedenfor, under forutsetning av at søkeren kan styrke at målenøyaktigheten er minst like gode.

	Krav	Analysemetode
Metaller Kadmium (Cd) Bly (Pb) Kobber (Cu) Krom (Cr) Nikkel (Ni) Zink (Zn) og Antimon (Sb)	O6	EN ISO 11885 eller tilsvarende nasjonal standard
Oljeindex	O6	EN ISO 9377-2 eller tilsvarende nasjonal standard
Ftalater DEHP (dietylhexylftalat) DBP (dibetylftalat) BBP (butylbensylftalat) DIBP (diisobutylftalat)	P1	GC-MS metode (Gas Chromatography-mass spectrometry) med deteksjonsgrense $\leq 0,5$ mikrogram/liter. Metoden skal være akkreditert eller på annen måte validert.
Akvatisk akuttoksisitet		201-203 i OECD guidelines
Biologisk nedbrytbart	O16	Aerobt: 301 A-F i OECD guidelines Anaerobt: ISO 11734
Potensielt bioakkumulerbart	O21 O23	BCF - bestemmes vha 305 i OECD guidelines logK _{ow} eller logP _{ow} bestemmes vha 107 i OECD guidelines, evt 117 i OECD guidelines.

4 Økotoksikologiske testmetoder

Internasjonale testmetoder (OECD Guidelines for Testing of Chemicals, ISBN 92-64-1222144) eller tilsvarende metoder skal anvendes for dokumentasjon. Dersom tilsvarende metoder anvendes må disse vurderes av en uavhengig instans for å sikre at også resultatene er likeverdige. De relevante testmetodene som skal brukes er angitt nedenfor.

Metodene finnes på:

http://puck.sourceoecd.org/vl=31948566/cl=20/nw=1/rpsv/periodical/p15_about.htm?nllsn=1607310x

5 Akutt/kronisk akvatisk toksisitet

For akutt akvatisk toksisitet benyttes testmetode nr. 201, 202 og 203 i OECD Guideline for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144) eller andre tilsvarende metoder.

For kronisk akvatisk toksisitet anvendes testmetoder nr 210, 211, 215, 229 i OECD's guidelines for testing of chemicals eller andre likeverdige testmetoder.

6 Bioakkumulering

For å få en forståelse om et stoff sin evne til å akkumuleres i organismer kan biokonstrasjonsfaktor (BCF) for fisk eller fordelingsfaktoren oktanol/vann (P_{ow} eller K_{ow}) bestemmes.

Noen av følgende metoder skal ligge til grunn for bedømmingen: OECD 107, 117 eller 305, og klassifiseringen skjer i henhold til følgende:

Klassifisering	OECD 1078 eller 117	OECD 305
Ikke bioakkumulerbar	$\log K_{ow} < 4,0$	BCF < 500
Bioakkumulerbar	$\log K_{ow} > 4,0$	BCF \geq 500

OECD:s testanvisning 107 kan inte tillämpas på ytaktiva ämnen som har både fett- och vattenlösande egenskaper. Baserat på vad man vet i dag, måste det för sådana ämnen visas med en hög grad av säkerhet att de och deras nedbrytningsprodukter inte utgör någon fara för vattenlevande organismer i ett längre tidsperspektiv.

Datormodeller (så som BIOWIN) accepteras, men om resultaten av modellberäkningarna ligger nära gränsvärdena eller om Nordisk Miljömärkning har motsägande data, kan säkrare information krävas.

Hvis der findes oplysninger om både BCF og $\log K_{ow}$, skal værdien for højest målte BCF anvendes.

7 Aerob nedbrytbarhet

For å bestemme om et organisk stoff er lett nedbrytbart anvendes testmetodene 301 A-F i OECD Guidelines eller 310 i OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144).

Andre vitenskapelige aksepterte metoder kan også benyttes. Testresultat fra slike metoder skal i tilfellet utarbeides av en upartisk instans.

8 Anaerob nedbrytbarhet

Anaerob nedbrytbarhet kan testes i henhold til ISO 11734, OECD 311, ECOTOC nr 28 (juni 1988) eller tilsvarende testmetoder. For at et stoff skal betraktes som anaerob nedbrytbart i ISO-testen kreves > 60 % nedbrytbarhet under anaerobe forhold under 56 dager (ECETOC nr 28, juni 1988), 60 dager (ISO 11734) og 60 dager (OECD 311).

Stoffer som ikke er tensider og som ikke finnes i DID-listen kan unntas fra krav om anaerob nedbrytbarhet om de ikke er giftige for vannlevende organismer ($E/LC50 > 10$ mg/l), og er lett aerob nedbrytbare og samtidig:

- har lav adsorpsjon ($A < 25$ %) eller
- har høy desorpsjon ($D > 25$ %) eller
- ikke er potensielt bioakkumulerbar

For bestemmelse av adsorpsjon/desorpsjon anvendes metode 106 i OECD Guidelines eller ISO CD 18749 "Water quality – Adsorption of substances on activated sludge"

9 Potensielt nedbrytbarhet

För potentiell (inherent) nedbrytbarhet används testmetod nr 302 (A till C) i OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144). För att ett ingående ämne ska betraktas som potentiellt nedbrytbart ska det i testen uppnå minst 70 % mineralisering (> 70 % BOD/DOC/COD reduktion) efter 28 dagar.

Andra vetenskapligt accepterade testmetoder kan också användas. Testresultaten från sådana metoder ska i så fall utvärderas av en opartisk instans.

Bilag 7 Markedsføring av Svanemerkede vaskehaller for transportmidler

Foreningens styre besluttet den 17. november 2014 å ta bort dette vedlegget.

Bilag 8 Erklæringer råvare- leverandør/produsent

Denne erklæringen skal fylles ut av råvareleverandøren/produsenten i forbindelse med miljømerking i henhold til kriteriene for vaskehaller for transportmidler, generasjon 3.

Erklæringene afgives efter bedste overbevisning og efter den viden der haves på dette tidspunkt. Der tages forbehold for udvikling og ny viden. Skulle sådan ny viden opstå, at underskriveren forpligtiget til at indsende en opdateret erklæring til Nordisk Miljømærkning.

I denne deklarasjonen skal det angis om noen av stoffene nedenfor inngår i råvaren, uansett om det er som forurensning eller ikke, og uansett mengde. Dette skal også forklares ytterligere på side 2 av erklæringen.

Erklæringen gjelder følgende råvarer:

Produktnavn råvarer:
Råvareprodusent:
Råvareleverandør:

Følgende definisjon skal anvendes om "inngå": Som inngående stoff regnes, med mindre annet er nevnt, alle stoffer i produktet, også tilsatte additiver (f.eks. konservering eller stabilisator) i råvarene, men ikke forurensninger fra råvareproduksjonen. Som forurensninger regnes rester fra råvareproduksjonen, som inngår i det ferdige produkt i konsentrasjoner under 100 ppm (0,01 vekt%, 100 mg/kg), men ikke stoffer, der er tilsatt en råvare eller produktet bevisst og med et formål, uansett mengde. Kjente fraspaltningssprodukter av inngående stoffer, regnes også som inngående.

Undertegnede erklærer hermed følgende om ovennevnte råvarer:

Er råvaren eller stoffer som inngår i råvaren klassifisert kreftfremkallende mutagene og /eller reproduksjons-skadelige (O14) ?	☐ Ja	☐ Nei
Dersom Ja, angi følgende:		
- Hvilke stoffer: _____		
- Mengde (vekt%): _____		
Inneholder råvaren rester av NTA (O14) ?	☐ Ja	☐ Nei
NTA kan kun forekomme som en urenhet i kompleksdannere, og kan ikke overstige 0,010 % i produktet		
Dersom Ja, angi mengde (vekt%): _____		
Inneholder råvaren nanopartikler (fra nanomaterialer*) (O15) ?	☐ Ja	☐ Nei
* Definitionen af nanomaterialer følger EU-kommisjonenes definisjon af nanomaterialer fra 18. oktober 2011. Nanomateriale: «et naturligt, tilfældigt opstået eller fremstillet materiale, der består af partikler i ubundet tilstand eller som et aggregat eller som et agglomerat, og hvor mindst 50 % af partiklerne i den antalmæssige størrelsesfordeling i en eller flere eksterne dimensioner ligger i størrelsesintervallet 1-100 nm». Polymere emulsioner regnes ikke som nanomateriale.		

Inneholder råvaren ett av følgende stoffer **(O17)**: Ja Nei

- halogenerte og/ eller aromatiske løsningsmidler
- organiske klorforbindelser og reaktivt klor
- fargestoffer i ikke-profesjonelle produkter (gjelder ikke spylevæsker)
- SVHC-stoffer (Substances of Very High Concern)*
- PBT-stoffer (persistente, bioakkumulerbare og toksiske stoffer i henhold til kriteriene i bilag XIII af REACH)**
- vPvB-stoffer (veldig persistente og veldig bioakkumulerbare stoffer) i henhold til kriteriene i bilag XIII af REACH
- stoffer som vurderes å være hormonforstyrrende, kategori I eller II, iht. EUs rapporter om hormonforstyrrende stoffer**
- lineære alkylbensensulfonater (LAS)
- alkylfenoletoksilater (APEO) og alkylfenolderivater (APD)
- kvarternære ammoniumforbindelser, som ikke er lett nedbrytbare
- benzalkoniumklorid
- siloxanene D4, D5 og HMDS
- EDTA, DTPA
- perfluorinerte og polyfluorinerte alkylerte forbindelser (PFAS)

Er råvaren tilsatt parfyme? Ja Nei

Dersom Ja,

Er parfymen tilsatt i henhold til IFRA's retningslinjer **(O18)**? Ja Nei

IFRA – International Fragrance Association – www.ifraorg.org/guidelines.asp

* <http://echa.europa.eu/web/guest/candidate-list-table> *

**http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (bilaga L, sida 238 och framåt)

*** <http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt>

Dersom ja for noen av de ovenstående spørsmålene, angi navn, CAS-nummer, konsentrasjon i råvaren og bakgrunnen for tilsats av hvert emne (f.eks. om emnet inngår som forurensning):

Råvareleverandørens / råvareprodusentens underskrift:

Dato:	Firmanavn:
Telefon:	E-post:
Navn: (kontaktperson, store bokstaver)	Signatur: (kontaktperson)

Bilag 9 Erklæringer fra parfymeprodusent/leverandør

Denne erklæringen skal fylles ut av produsent/leverandør av parfyme som inngår i Svanemerke de bil- eller båtpleiemidler i henhold til kriteriene for vaskehaller for transportmidler, generasjon 3.

Erklæringene afgives efter bedste overbevisning og efter den viden der haves på dette tidspunkt. Der tages forbehold for udvikling og ny viden. Skulle sådan ny viden opstå, at underskriveren forpligtiget til at indsende en opdateret erklæring til Nordisk Miljømærkning.

I denne deklarasjonen skal det angis om noen av stoffene nedenfor inngår i råvaren, uansett om det er som forurensning eller ikke, og uansett mengde. Dette skal også forklares ytterligere på side 2 av erklæringen.

Følgende definisjon skal anvendes om "inngå": Som inngående stoff regnes, med mindre annet er nevnt, alle stoffer i produktet, også tilsatte additiver (f.eks. konservering eller stabilisator) i råvarene, men ikke forurensninger fra råvareproduksjonen. Som forurensninger regnes rester fra råvareproduksjonen, som inngår i det ferdige produkt i konsentrasjoner under 100 ppm (0,01 vekt%, 100 mg/kg), men ikke stoffer, der er tilsatt en råvare eller produktet bevisst og med et formål, uansett mengde. Kjente fraspaltingsprodukter av inngående stoffer, regnes også som inngående.

Bemerk, parfymeprodusenten/leverandøren skal også erklære vedrørende krav i henhold til bilag 8.

IFRA (O18)

Er parfymen produsert i henhold til IFRA's retningslinjer? Ja Nei
International Fragrance Association – www.ifraorg.org/guidlines.asp

Moskusforbindelser (O19)

Er noen av følgende moskusforbindelser og polysykliske moskusforbindelser tilsatt parfymen? Ja Nei

- Moskusxylen (CAS nr 81-15-2)
 - Moskusambrette (CAS nr 83-66-9)
 - Mosken (CAS nr 116-66-5)
 - Moskustibeten (CAS nr 145-39-1)
 - Moskusketon (CAS nr 81-14-1)
 - HHCB (CAS nr 114109-62-5, 114109-63-6, 1222-05-5, 78448-48-3 og 78448-49-4)
 - AHTN (CAS nr 1506-02-1 og 21145-77-7)
-

Allergifremkallende parfymestoffer (O20)

Inneholder parfymen et eller flere stoffer som er klassifisert H334 og/eller H317? Ja Nei

Dersom Ja, angi:

Navn: _____

Vekt%: _____

Dersom ja for noen av de ovenstående spørsmålene, angi navn, CAS-nummer, konsentrasjon i råvaren og bakgrunnen for tilsats av hvert emne (f.eks. om emnet inngår som forurensning):

Parfymeleverandørens/produsentens underskrift:

Dato:	Firmanavn:
Telefon:	E-post:
Navn: (kontaktperson, store bokstaver)	Signatur: (kontaktperson)

Bilag 10 VOC stoffers POCP (O22)

For løsningsmidler som ikke står på listen kan POCP-verdier fra utført tester ligge til grunn for beregning av tillatt innhold av VOC, eller "worst case" for VOC-gruppen kan benyttes. Listen nedenfor er ikke ensbetydende med godkjente stoffer i svanemerkede produkter.

Beregningene er basert på UMIP2003 metoden fra LCA Center i Danmark. Tallene i tabellen er hentet fra "the British trajectory model".

Alkaner	0,4 +/-0,1 (worst case = 0,5)	Alkener	0,5 +/- 0,2
Metan	0,007	Etylen	1,0
Etan	0,1	Propylen	0,6
Propan	0,5	1-buten	0,5
n-butan	0,5	2-buten (trans)	0,4
i-butan	0,4	2-penten (trans)	0,4
n-pentan	0,3	2-metylbut-1-en	0,2
i-pentan	0,3	2-metylbut-2-en	0,5
n-heksan	0,5	3-metylbut-1-en	0,5
2-metylpentan	0,5	Isobuten	0,6
3-metylpentan	0,4	Isopren	0,6
2,2-dimetyl-butan	0,3		
2,3-dimetyl-butan	0,4	Alkyner	0,4
n-heptan	0,5	Acetylen	0,4
2-metylheksan	0,5		
3-metylheksan	0,5	Aromater	
n-oktan	0,5	benzen	0,4
2-metylheptan	0,5	toluen	0,5
n-nonan	0,4	o-xylen	0,2
2-metyloktan	0,5	m-xylen	0,5
n-dekan	0,4	p-xylen	0,5
2-metylnonan	0,4	etylbenzen	0,5
n-undekan	0,4	1,2,3-trimetylbenzen	0,3
n-dodekan	0,3	1,2,4-trimetylbenzen	0,3
metylsyklo-heksan	0,5	1,3,5-trimetylbenzen	0,3
		o-etyltoluen	0,4
		m-etyltoluen	0,4
		p-etyltoluen	0,4
		n-propylbenzen	0,5
		isopropylbenzen	0,5

Aldehyder	0,3 +/- 0,2		
formaldehyd	0,3		
acetaldehyd	0,2		
propionaldehyd	0,2		
butyraldehyd	0,2		
isobutyraldehyd	0,3		
valeraldehyd	0,3		
acrolein	0,8		
benzaldehyd	-		
Ketoner	0,2 +/- 0,1		
aceton	0,1		
metyl etyl keton	0,2		
metyl i-butyl keton	0,3		
Etere	0,4 +/- 0,1		
dimetyl eter	0,3		
propylene glycolmetyleter	0,5		
Estere	0,2 +/- 0,1		
metyl acetat	0,1		
etyl acetat	0,3		
isopropylacetat	0,2		
n-butyl acetat	0,3		
isobutyl acetat	0,4		
propylene glycol metyleter acetat	0,2		
		Alkoholer	0,2 +/- 0,02
		metanol	0,2
		etanol	0,2
		isopropanol	0,2
		butanol	0,2
		isobutanol	0,3
		butan-2-diol	0,3
		Kloralkaner	0,01 +/- 0,01
		metylenklorid	0,02
		kloroform	0,004
		metyl kloroform	0,002
		Kloralkener	0,2 +/- 0,3
		trikloretylen	0,1
		tetrakloretylen	0,01
		allyl klorid	0,5

Source: LCA Center Denmark (2007): EDIP characterisation factors for photochemical ozone formation (High NO_x).

Bilag 11 Erklæringer fra leverandør av vannrensekjemikalier (O9)

Denne erklæringen skal fylles ut av produsent/leverandør av vannrensekjemikalier som benyttes i Svanemerkede vaskehaller for transportmidler i henhold til generasjon 3.

I denne deklarasjonen skal det erklæres om de kjemiske produkter som anvendes til vannrensing (f.eks. kjemisk felling, pH-regulering, bekjempning av mikroorganismer) ikke inneholder klororganiske stoffer eller reaktive klorforbindelser som kan danne klororganiske metabolitter.

Oversikt over vannrensekjemikalier:

Navn på vannrensekjemikaliet	Produsent

Inneholder noen av vannrensekjemikaliene ovenfor klororganiske stoffer eller reaktive klorforbindelser som kan danne klororganiske metabolitter? Ja Nei

Leverandøren av vannrensekjemikalier sin underskrift:

Dato:	Firmanavn:
Telefon:	E-post:
Navn: (kontaktperson, store bokstaver)	Signatur: (kontaktperson)